

Varför måste vi ”tro på vetenskapen”?

Under de senaste veckorna har vi sett exempel på något jag framhållit i tidigare krönikor, nämligen att hela vårt samhälle bygger på, och innehåller, tro, det vill säga försanthållanden som kan berättigas eller avfärdas med olika metoder; trosföreställningar vilka upprätthålls och förmedlas av ledande institutioner.

Först har vi fått höra att vi måste ”tro på vetenskapen”. Ganska märkligt, eftersom vetenskap som sådan bygger på att trossatser om samband regelbundet formuleras och omformuleras, och många gånger avfärdas när nya metoder visar på andra samband. Newtons fysik är ett känt exempel.

Stridsropet handlade om riksdagens nye, andre vice talman, som har frikyrklig bakgrund och tidigare har yttrat något om skapelse och evolution. Men nu är det inget som säger att man inte kan tro på att båda dessa påståenden är sanna samtidigt: 1) Gud existerar som Skaparen och Bibeln berättar att Gud skapar och vilken Guds avsikt är med skapelsen; och 2) Att vetenskapen ger en pålitlig bild av *hur* Gud har skapat, givet de metoder vetenskapen har, och att den i dag kallas evolution. Rimligare vore att säga är att vi ska lita till att vetenskapen ofta försöker sitt bästa utifrån vad den kan undersöka. Man kan också notera att många ledande personer i politik och media som tycker sig försvara vetenskapen mot vidskepelser, själva vägrar tro på en av vetenskapens mer oomtvisade utsagor, nämligen att det finns två kön, man och kvinna, och att kirurgiska och hormonella ingrepp inte kan ändra könstillhörighet.

Därefter har vi fått höra, med årets Nobelpristagare i litteratur, att något som heter ”aboträtt” alltid, och i synnerhet nu, är hotad. Även det här är en trossats som lämnar mycket i övrigt att önska av försök att bekräfta dess sanningshalt.

Någon ”rätt” för en starkare mänsklig person att avsluta livet för en svagare och mindre utvecklad mänsklig person finns varken i den filosofiska naturrätten eller i någon konvention om mänskliga rättigheter. Däremot ger lagstiftningen i många länder en möjlighet till abort, men sällan oinskränkt, ofta upp till en viss veckogräns. I Sverige vill samtliga partier och riksdagsledamöter i den nyligt valda riksdagen behålla exakt den lagstiftning som antogs 1974.

Kanske ser denna tro varje kritiskt yttrande som ett hot, även små och enstaka, och menar att alla för hela samhällets välgång måste instämma i

tron. Ungefär som med tron på kejsarens gudomlighet i Romarriket. Men eftersom inget argument presenteras blir allt omöjligt att verifiera. Och vi står kvar med en mycket svagt underbyggd, för att inte säga ogrundad, trosuppfattning.